

**PLAN MOT DISKRIMINERING OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING.
SUNNANÄNGS FÖRSKOLA
2022–2023**

Innehållsförteckning

Syftet med en plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	2
Förskolans vision.....	2
Styrdokument.....	2
Vart kan ni vända er om ert barn känner sig kränkt eller diskriminerad?	3
Barnens, vårdnadshavarens, pedagogernas och personalens delaktighet.	3
Uppföljning, utvärdering och presentation av planen.....	4
Vad är skillnaden mellan diskriminering och kränkande behandling?	4
Vad är diskriminering?.....	4
Vad är kränkande behandling?	4
Främjande och förebyggande arbete	5
Fortlöpande främjande insatser	5
Fortlöpande förebyggande arbete	5
Nulägesbeskrivning - diskriminering.....	6
Gemensamma mål för läsåret 22/23.....	6
Nulägesbeskrivning – kränkande behandling	7
Gemensamma mål för kommande läsår (läsåret 22/23).....	7
Utvärdering av målen mot diskriminering läsåret 20/21	8
Utvärdering av målen mot kränkande behandling läsåret 20/21.....	9
Rundvandring	10
Barnintervjufrågor	11
Rutin för åtgärder vid diskriminering eller kränkande behandling.....	11

Syftet med en plan mot diskriminering och kränkande behandling

Syftet med att upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling är att främja likabehandling och motverka kränkningar i det dagliga arbetet i förskolan. Utbildningen ska enligt skollagen (2010:800) och den nationella läroplanen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Värdegrunden ska genomsyra verksamheten på ett medvetet sätt för att främja barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan. I detta dokument redovisas vår plan för en trygg och likvärdig förskola.

Förskolans vision

På vår förskola skall inget barn eller vuxen utsättas för diskriminering eller kränkande behandling. Vi skall vara en förskola där barn, vårdnadshavare, pedagoger och övrig personal utvecklas, känner trygghet, glädje och lust att lära. Vi bemöter varandra på ett respektfullt sätt samt stöttar och hjälper varandra.

Styrdokument

Förskolans arbete kring kränkande behandling styrs av Skollagen (2010:800) kap 6 och av Diskrimineringslagen (2008:567). I Lpfö-18 hittar vi följande stycke i det första kapitlet som rör förskolans värdegrund och uppdrag:

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas”.

Vart kan ni vända er om ert barn känner sig kränkt eller diskriminerad?

Det är ytterst viktigt att alla som får kännedom, eller hyser misstanke om att ett barn far illa omgående kontaktar förskolans personal. Så fort förskolan får kännedom om detta är de skyldiga att agera och utreda hur situationen ser ut.

- **Rektor** har ett övergripande ansvar att se till att alla barn, personal och vårdnadshavare känner till förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt hur det praktiska arbetet bedrivs och fördelas. Rektor ansvarar för att planen upprättas och följs upp varje år, i samarbete med barn, pedagoger och vårdnadshavare.
- **All personal** har ansvar för förskolans arbetsmiljö. Detta innebär att alla har ett ansvar att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, att ifrågasätta och reflektera kring de normer och värderingar som hen förmedlar i kontakten med barnen. Vid misstanke om diskriminering, kränkande behandling har alla en skyldighet att anmäla det till rektor. Utredningen dokumenteras och vidarebefordras till huvudmannen.
- **Alla barn** bär ansvar för sitt eget beteende och sina egna handlingar. Om ett barn upplever sig kränkt på något sätt vill vi att hen i första hand berättar det för någon personal i förskolan.
- **Alla pedagoger** ansvarar för att föra samtal med barn gällande konflikter, kränkningar och andra händelser som uppstår. Pedagogerna ansvarar även för det fortlöpande värdegrundsarbete samt för att informera vårdnadshavare om detta arbete.
- **Vårdnadshavare** ansvarar för att uppmärksamma signaler från barnen som kan vara av värde för förskolan att veta. Detta kan gälla information om det egna barnet eller andra barn från förskolan som har ett beteende eller mående som föranleder oro.

Barnens, vårdnadshavarens, pedagogernas och personalens delaktighet.

- **Barnen** deltar i planen genom att svara på intervjufrågor och i trygghetsvandringar. Barnen deltar i undervisning som har fokus på värdegrundsarbetet med begrepp kopplade till kränkande behandling och diskriminering.
- **Vårdnadshavare** bjuds in att delta i en enkät under vårterminen och förskolerådet ger synpunkter inför planens upprättande. Planen presenteras och diskuteras på vårdnadshavarmöte.
- **Pedagogerna** utvärderar planen och är delaktiga i framtagandet av ny plan.
- **All personal** har ansvar att ta del av förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Uppföljning, utvärdering och presentation av planen

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling följs upp kontinuerligt och utvärderas i slutet av varje läsår. Underlag för utvärdering inhämtas från barnen, pedagoger och vårdnadshavare samt genom utvärderingsfrågor och kartläggning genom Draft-it (det digitala systemet för kränkingsanmälningar). Den nya planen arbetas fram på höstens första utvecklingsdag, därefter presenteras den för barnen, förskoleråd och på vårdnadshavarmöte.

Vad är skillnaden mellan diskriminering och kränkande behandling?

Vad är diskriminering?

Enligt diskrimineringslagen är diskriminering förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Vad är kränkande behandling?

Det är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Främjande och förebyggande arbete

Det främjande arbetet syftar till att stärka respekten för allas lika värde och riktas till alla som en del i det vardagliga arbetet. Arbetet bedrivs utan förekommen anledning eller identifierade problemområden och omfattar alla diskrimineringsgrunder. Det förebyggande arbetet handlar om att identifiera och avvärja risker för kränkningar och diskrimineringar i den egna förskolans verksamhet.

Fortlöpande främjande insatser

- Informera barn, vårdnadshavare och övrig personal om planen mot diskriminering och kränkande behandling under höstterminen.
- Nära samarbete med vårdnadshavare genom t.ex. utvecklingssamtal, vårdnadshavarmöten, förskoleråd, blogg, Instagram och enkäter.
- Kontinuerligt värdegrundsarbete som genomsyrar hela dagen på förskolan t.ex. kompisböcker eller liknande undervisningsmaterial.
- Barnhälsosteam med fokus på förskolans värdegrundsarbete.
- Alternativ kost serveras dagligen för att alla ska kunna äta av dagens lunch i förskolan, oberoende av allergi, livsåskådning, religion etc.
- Traditioner med ursprung från olika länder uppmärksammas.

Fortlöpande förebyggande arbete

- Kartläggning av otrygga platser.
- Barnintervjuer.
- Rutin vid misstanke om att barn utsatts för kränkande behandling.
- Omfördelning av personalresurser utifrån identifierade problem kring grupper eller enskilda barn.
- Barngruppsindelningar som görs för att utveckla barnens sociala förmågor.
- Reflekterande samtal i arbetslagen när oroväckande situationer upptäckts.
- Reflekterande samtal i barngruppen när oroväckande situationer upptäckts.

Nulägesbeskrivning - diskriminering.

Uppföljning och utvärdering av målen från föregående läsår, se bilaga 2

Följande risker identifieras av pedagogerna på förskolan gällande de sju diskrimineringsgrunderna.

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion och annan trosuppfattning
5. Sexuell läggning
6. Funktionsnedsättning
7. Ålder

Analys och fortsatta insatser

Gemensamma mål för läsåret 22/23

Mål 1 (Etnisk tillhörighet) Vi arbetar med att lyfta och uppmärksamma barnens olika etniska tillhörigheter (fortsättning från föregående läsår)

Hur: Vi fortsätter med att uppmärksamma olika gemensamma högtidsdagar, FN-dagen, Internationella modersmålsdagen och internationella familjehemsdagen, sångsamlingar där olika sorters musik lyfts fram från ex: albansk, svensk och arabisk musik, läser olika sagor på olika språk via Polyglutt, vi säger: Hej! på de språk som finns representerat på förskolan.

När: Under hösten 22– våren 23

Uppföljning: Planeringskväll i december (8:e)

Ansvarig: Marie Hjelmqvist

Mål 2

Hur:

När:

Uppföljning:

Ansvarig:

Nulägesbeskrivning – kränkande behandling

Resultat av kommungemensam nöjdhetsenkät, Barnintervjuer, Kartläggning av otrygga platser, digital dokumentation (Draft-It), ev. information från vårdnadshavare vid utvecklingssamtal.

Uppföljning och utvärdering av målen från föregående läsår, se bilaga 1

Analys och fortsatta insatser

Gemensamma mål för kommande läsår (läsåret 22/23)

Mål 1 Att i gruppen synliggöra allas lika värde och att allas uppfattningar och åsikter ska respekteras.

Hur: Att i gruppen arbetar med frågor kring värdegrunden, tex: att kunna säga förlåt, trösta den som är ledsen och att kunna samarbeta. Genom arbetet med Kompisböckerna ge barnen strategier/verktyg som de kan använda i samspel med kompisarna, tex: att få en förståelse/kunskap för vikten av att ta hänsyn, visa empati och vara en bra kompis.

När: Under hösten 2022 och våren 2023

Uppföljning: Våren 2023

Ansvarig: Marie Hjelmqvist

Mål 2

Hur:

När:

Uppföljning:

Ansvarig:

Utvärdering av målen mot diskriminering läsåret 20/21

Mål 1 (Kön) Vi ska använda oss av färger för att benämna olika lek-miljöer på förskolan

Hur: Vi färg-koordinerar våra rum med ex. grön för bilrummet, röd för målarrummet

När: Under augusti 2021

Uppföljning: Efter juledigheten i januari 2022

Ansvarig: Marie Hjelmqvist

Mål 2 (Etnisk tillhörighet) Vi arbetar med att lyfta och uppmärksamma barnens olika etniska tillhörigheter

Hur: Vi uppdaterar oss med sånger, kartor, flaggor, ord, böcker och filmer på Polyglutt på olika språk

När: Under hösten 21 – våren 22

Uppföljning: I januari 2021

Ansvarig: Marie Hjelmqvist

Utvärdering av målen mot kränkande behandling läsåret 20/21

Mål 1 (Kön) Vi ska använda oss av färger för att benämna olika lek-miljöer på förskolan

Hur: Vi färg-koordinerar våra rum med ex. grön för bilrummet, röd för målarrummet

Resultat: De yngre barnen benämner inte färgerna på rummen på samma sätt som de äldre barnen. Vildrosens barnen använder sig av färgerna mest, men de orange-rummet benämns minst (där finns bilarna).

Utvärdering: Färgerna används i samlingen (samlingstavlan) på Vildrosen och då får barnen en större förståelse för vart färgerna finns och antalet barn i de olika lärmiljöerna.

Analys: Vi upplever att Vildrosen lokal är lätt att färgkoordinera då den bara innehåller ett rum. Står man som barn mitt i lokalen så ser man alla färger på samma gång.

Vi diskuterade även att det är viktigt att vi som pedagoger benämner färgerna ofta och visar på vart de finns för att barnen ska bli mer uppmärksamma.

Vi ser att de yngre barnen har svårt för att benämna färgerna och vi minskar antalet färger för att se om det blir någon förändring.. Vi arbetar med gul, svart och blå i våra olika lärmiljöer på Näckrosen.

Mål 2: (Etnisk tillhörighet) Vi arbetar med att lyfta och uppmärksamma barnens olika etniska tillhörigheter

Hur: genom olika gemensamma högtidsdagar, FN-dagen, Internationella modersmålsdagen och internationella familjehemsdagen, sångsamlingar där olika sorters musik lyfts fram från ex: albansk, svensk och arabisk musik, läser olika sagor på olika språk via Polyglutt, vi säger: Hej! På de språk som finns representerat på förskolan

Resultat: Vi ser att barnen blivit mer nyfikna kring olika kulturer och språk men vi behöver arbeta vidare med detta mål för att se tydligare resultat. Detta mål följer med till kommande läsår.

Utvärdering: Vi ser att detta arbete måste fortsätta under hösten²² och våren ²³ för att väcka barnens intresse än mer.

Analys: Vi upplever att vi nu satt en grund för kommande arbete genom att välja dagar att uppmärksamma och på så sätt sprider vi ut arbetet under året och håller det aktivt med barnen.

Rundvandring

Att göra trygghetsvandring är en viktig del av planen mot diskriminering och kränkande behandling. Vandringen, som genomförs i små barngrupper, hjälper pedagogerna att se och förstå ute- och innemiljön ur barnets perspektiv. Otrygga miljöer kan upptäckas och åtgärdas och på så sätt ökar tryggheten för barnen.

– Trygghetsvandringen är ett konkret sätt att se miljön ur barnets perspektiv och höra hur barnen upplever förskolan, lokalerna och utemiljön. Varje arbetslag gör vandringen med sina barngrupper för att barnen ska känna sig så trygga som möjligt.

Tryggt eller otryggt?

Det är dags för barnen på Svansjön att göra en trygghetsvandring i förskolans inne- och utemiljöer. Innan rundvandringen har Anna förberett barnen på vad en trygghetsvandring är, vad det är att vara trygg eller otrygg, var de kommer att gå och vad som förväntas av dem. Alyssa, Diana, My och Wilma,

alla fem år, får två kort, ett grönt och ett rött kort. När något inte känns bra i ett rum eller på en plats så visar barnen upp det röda kortet och när det känns bra, så håller de upp det gröna kortet. För varje stopp är Anna noga med att fråga varje barn om hur hon upplever platsen. Dagens vandring börjar inomhus i ateljén. Alyssa lyfter upp det röda kortet och Anna frågar henne vad det är som inte känns bra.

– Det kanske är mörkt och då kan man bli rädd, säger Alyssa.

Wilma håller upp båda korten och tillägger:

– Om det är så mycket saker att man inte kommer in, då kan det kännas både bra och dåligt.

Barnintervjufrågor

1. Vad får du vara med och bestämma på förskolan?
2. Tycker du att du får vara med och leka?
3. Vem leker du med?
4. Vem vill du leka med?
5. Vad gör du om du behöver hjälp med någonting?

Rutin för åtgärder vid diskriminering eller kränkande behandling

Det är det utsatta **barnet** som avgör om beteendet är oönskat eller kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lag måste kränkningen vara märkbar och tydlig, samt måste den som kränker förstå att beteendet upplevs som kränkande. Åtgärder ska spegla kränkningens karaktär och omfattning. Det är viktigt att förskolan skyndsamt utreder och sätter in åtgärder. En befogad tillrättavisning från personal är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande. **Personal** som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektorn enligt skollagen (2010:800). **Rektor** är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. **Vårdnadshavare** och andra vuxna har en viktig roll i att kontakta förskolan när det finns misstanke om att ett barn far illa. Det kan vara ens eget barn eller någon annans.

Rutin vid misstanke om kränkande behandling:

1. Pedagog och barn reder ut *enstaka händelser direkt*. Bryt pågående handling. Vad hände? Vid konfliktsituationer hanteras dessa av närvarande pedagog. Låt alla inblandade enskilt ge sin version av händelsen utan att värdera. Arbetslaget kommer gemensamt fram till lämplig åtgärd samt hur ärendet ska följas upp. Kontakta vårdnadshavare till samtliga involverade barn vid behov.

2. Anmälan om kränkande behandling i Draft-it görs av pedagog. Rektor ansvarar för att anmälan utreds, följs upp och avslutas.

3. Uppföljning Uppföljningssamtal med den utsatta och övriga inblandade barn genomförs för att se till att den kränkande behandlingen har upphört.

Rutin när barn upplever sig kränkt eller diskriminerad av personal:

1. Misstankar om att personal kränker eller diskriminerar ett barn lämnas till ansvarig rektor.
2. Ansvarig rektor samtalar med den utsatte och dennes vårdnadshavare.
3. Ansvarig rektor samtalar enskilt med den person som anges ha utsatt barn för den kränkande behandlingen. Om arbetstagaren önskar kan facklig representant närvara.
4. Ansvarig rektor sammanför den utsatte och vårdnadshavare med personen som anges ha kränkt barnet.
5. Uppföljning sker genom att ansvarig rektor pratar med den utsatte.
6. Ansvarig rektor ansvarar för att situationen/samtalen dokumenteras och förvaras i arkivet.
7. Vid allvarlig art av kränkning sker polisanmälan genom ansvarig rektor.

Bilaga 2

Nulägesbeskrivning- diskriminering.

Uppföljning och utvärdering av målen från föregående läsår

Följande risker identifieras av pedagogerna på förskolan gällande de sju diskrimineringsgrunderna.

1. Kön: Vi ser en risk i att vi benämner våra lekrum med könsstereotypa namn, t.ex. dockvrån, bilhörna med mera.

2. Könsöverskridande identitet: Vi ser att det skulle kunna bli problem vid omklädning inför gymnastiken. Om ett barn vill klä om i ”det andra” omklädningsrummet.

3. Etnisk tillhörighet: Vi ser en risk i att vi inte lyfter alla barns etniska tillhörighet eftersom vi inte har kunskapen. Vi ser även att det finns en risk i att flera barn med samma etniska tillhörighet bara pratar med varandra och utesluter andra barn.

4. Religion och annan trosuppfattning: Vi ser en risk i att vi bara uppmärksammar den kristna religionen eftersom vi inte har kunskaper om andra religioner.

5. Sexuell läggning: Vi ser en risk i att vi inte uppmärksammar detta område tillräckligt genom litteratur och filmer.

6. Funktionsnedsättning: Vi ser en risk i att vi inte har tillräckligt anpassade lokaler, resurspersonal och stöd för barn med funktionsnedsättningar.

7. Ålder: Vi ser en risk i att vi slentrianmässigt använder "fel" begrepp när vi pratar med barnen, t.ex. nu har du blivit en stor pojke/flicka som ska börja på Nyponrosen. Vi ser även att vi ibland benämner avdelningarna med "småbarnsavdelning" kontra "stora avdelningarna".